

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesinnän häirintää sekä pesän, munien ja poikasten hävittämistä

Hakija

Akaan kaupunki / Jyrki Korhonen

Asia

Lupahakemus kalalokin pesän, munien tai poikasten hävittämiseen koulurakennuksen lämmityspiipun hormista kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi Akaalla, Pirkanmaalla.

Hakemus

Hakija hakee lupaa yhden kalalokin (*Larus canus*) pesän ja siinä olevien munien tai poikasten hävittämiseen osoitteessa Mäntysalontie 3, 37800 Akaa sijaitsevan Nahkialan koulun lämmityspiipun hormista. Siirto ei hakijan mukaan ole mahdollista, koska pesä sijaitsee hormissa.

Lupaa haetaan kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Rakennuksen lämmitys ja käyttövesi on jouduttu poistamaan käytöstä. Lämmitys ja käyttövesi pitää saada toimintaan. Rakennus kuuluu kaupunkilaisten käytön piiriin ja rakennuksen käyttö on jokapäiväistä. Lupaa haetaan ajalle 10.6.-17.6.2025. Pesän hävittäminen on iso projekti. Pesän hävittäminen turvallisesti tehdään ammattilaisten toimesta, pesän hävittämiseen tarvittava kalusto ja henkilöiden aikataulutus vaatii anotun ajan. Toimenpiteiden suorittamiseen vaadittava kalusto saadaan paikalle 12.-16.6.2025.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen lajien tahallisen häirinnän erityisesti lisääntymisaikana. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kalalokin pesinnän häirintään, pesän ja munien hävittämiseen sekä poikasten siirtämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 17.6.2025 asti.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää yhden kalalokin pesän ja siinä olevat munat Nahkialan koulun lämmityspiipun hormista.
- 3 Pesän hävittämisen jälkeen lintujen pesintä hormissa tulee estää esimerkiksi verkotuksilla.
- 4 Mikäli poikasia on ehtinyt kuoriutua, saa poikaset siirtää kunhan varmistetaan, että emot näkevät poikasensa siirron ajan. Poikasia ei saa vahingoittaa.

- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida 31.12.2025 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/4312/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä, kuinka monta munaa pesässä oli sekä milloin pesä hävitettiin, tai milloin poikaset siirrettiin. Lisäksi tulee kertoa, miten uudet pesinnät hormissa on estetty.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Koulurakennuksen lämmityspiipussa pesivät kalalokit ja niiden pesä tukkivat hormin ja siten estävät käyttöveden sekä lämmityksen käytön. Nämä toiminnot ovat kriittisiä rakennuksen käytön ja turvallisuuden kannalta.

Muuta tyydyttävää ratkaisua kuin pesän ja siinä jo olevien munien hävittäminen ei ole osoitettavissa. Pesän siirtäminen ei hakijan mukaan ole mahdollista, ja pesän poistaminen hormista kokonaisuutena olisikin hyvin haasteellista. Toimenpiteet tulee aloittaa mahdollisimman pian luvan saamisesta, mutta on mahdollista, että poikasia ehtii ennen tätä kuoriutua. Siksi lupa on myönnetty myös poikasten siirtämiseen. Poikasten vahingoittaminen on kielletty.

Ehtojen mukaisesti lintujen pesintä hormissa tulee estää esimerkiksi verkotuksin, jotta vastaavilta ongelmilta vältytään jatkossa. Soveltuvien menetelmien valinnassa voi tarvittaessa hyödyntää tuholaiistorjunnan asiantuntijaa.

Suorittamalla toimenpiteet mahdollisimman aikaisessa vaiheessa pesintää lisätään todennäköisyyttä sille, että kalalokkipari voisi aloittaa uuden pesinnän muualla. Niinpä luvan mukaisilla toimilla ei arvioida olevan vaikutusta kalalokin suotuisaan suojelutasoon. Lintuja ei myöskään ole sallittua vahingoittaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomais toiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kalalokin pesintä on tällä hetkellä käynnissä ja luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen ja pesivien lintujen aiheuttamien riskien vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi
Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi
Pirkanmaan ELY-keskus kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi
Sisä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi
Akaa akaan.kaupunki@akaa.fi
SLL Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry. pirkanmaa@sll.fi
Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry. (PiLY) pily@pily.fi
Tapiola Pirkanmaa-Keski-Suomi ry. info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/4312/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4312/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 11.06.2025 10:00

Ratkaisija Aalto Tapio 11.06.2025 13:00

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 1. krs, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42210

Telefax: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.